

- θαλάττης τρεφομένων, βελτίστην πλείους δὴ τῶν βιθυνῶν τουτῶν καὶ καλῶν νικαέων ἡβουλόμην πέμπειν πρὸς σέ· ως ἀν δὲ μὴ ὅπερ εἰωθας ἐπὶ τῷ πλήθει
 10 δυσχερανεῖς, οὐ πολλούς, ἔνα δέ τινα τοῦτον πέμπω, μῆνιν τὴν σήν, ἵνα που καὶ ὄμηρικῶς εἴπω, ἀλευόμενος· μὴ γοῦν ἀπαξιῶ τις τὸν γοῦν ἔνα προσέσθαι. Καὶ εἰχον μὲν καὶ αὐθὶς πως λέγειν ὄμηρικῶς, ὅτι δὴ καὶ εἰς περ ἑών, πολλῶν ἐστιν ἀντάξιος ἄλλων· καὶ διὰ τοῦτο, οὕτε μεμπτέος, οὔτ' ἀποπεμπτέος οὐ λέγω δὲ δῆμως οὕτως μὴ ἐπαχθῆς εἴην, τὴν αὐτὸς ἐμαυτοῦ ἐγκωμιάζων ἀποστολὴν καὶ
 15 ταῦθ' ὅπου τὸ πρᾶγμα τῶν ὁφθαλμῶν ἐπίπροσθεν κείμενον, ἐναργῇ δι' ἑαυτοῦ τὴν περὶ ἑαυτοῦ παρέχεσθαι γνῶσιν, ἄλλα φημ, πρὸ σου μάλιστα τὸν ἰχθῦν, ὅτι δὴ σοι πρὸς ἡμῶν, μετ' εὐλογιῶν πέμπεται καὶ εὐχῶν· καὶ πάντας γε πάντας καὶ τῇ γεύσει νοστιμώτατος ἔσται, καὶ τῇ χρήσει ώφελιμώτατος, μετὰ τοιούτων προσαρτυμάτων πεμπόμενος.

17

Τῇ Παουλαίνῃ

- Παρώσαντο μὲν βίβλους τὰς ἡμετέρας αἱ σαι, καὶ τῆς ἀνειμένης αὐταῖς κεῖσθαι χώρας, εἰς τὶ στενὸν τῆς οἰκίας συνήλασαν· τοσαῦται γάρ εἰσι, καὶ οὕτω πρωτεύουσιν ἐνθαδί. Ἐφέρομεν δ' δῆμως τοῦθ' ἡμεῖς καὶ ἀνεκτὸν ἦν, ἔως ἣν καὶ ἡμῖν αὐταῖς ἐντυγχάνειν, ἄλλοτε ἄλλην μεταλαμβάνουσι· τὸ γάρ ἐντεῦθεν
 5 κέρδος, ὃ γε οὐ φαῦλον οἴδα συνερανιζόμενος ἐμαυτῷ, εὐψυχεῖν ἔπειθε καὶ δυσχεραίνειν μηδέν, εἰ τὶ πως ταῖς οἰκείαις καὶ παρορᾶσθαι συνέβαινεν. Άλλὰ νῦν αἱ σεβασμώταται ἡμερῶν ἐφεστᾶσιν αἱ νήστιμοι, καὶ ἀγῶνα τοῦ περὶ τὰς βίβλους ἔτερον ἡδίω πολλῷ καὶ κρείττῳ προβάλλονται, ὃς ἀφέλκων τῶν ἄλλων ἀπάντων καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἔλκων, ἀνέπεισε καὶ τάσδε, ως οὐδενὸς ἔθ' ἡμῖν περὶ
 10 αὐτὰς ὄντος ἔργου, πρὸς τὴν σφῶν σὲ ἀναπέμπειν κυρίαν. Ταύτη τοι καὶ ἥκουσι πλὴν τῆς Ἀριστείδου καὶ Δημοσθένους, αἱ πᾶσαι· διατί δή σοι πλὴν τῶν εἰρημένων αἱ πᾶσαι; διτὶ τὴν μὲν φαῦλως ἔχουσαν τῆς γραφῆς, διἴεναι χρὴ ἡνίκα καιρός, καὶ διορθοῦσθαι ὅποι παρείκοι· τῆς δ' οὖσης ἀρίστης τῶν δημοσθενικῶν, λέγω δὴ ἵνα καὶ ἀσφαλῶς λέγω, αἵς ἐμοὶ περιτυχεῖν ἐγένετο, ἔτέραν ἐδέησεν ἡμῖν ἔξ
 15 αὐτῆς μετεγγράφειν. Άλγησεις ἐκ συμπαθείας καὶ ἀχθεσθήση, ἀκούσασα τὴν

10-11 μῆνιν – ἀλευόμενος: cf. Hom. Il. 5, 444; 16, 710 12-13 πολλῶν – ἄλλων: Hom. Il. 11, 514

9 ὠσάν V

17 Epist. 227 Lam. M 208, V 214 ed. Kugeas, p. 598 (epist. 12)

2 τοσαῦτα V 6 τοῖς οἰκείοις MV 10 ἀναπέπειν V 14 ἔτέραν V: ἔτέροις M 15 τῆς ante συμπαθείας add. V

μετεγγραφήν, μή δῆτα σύ γε· ὁ γάρ ἡμέτερος οὐκ ἔγώ μετεγγράψεται Μελιτᾶς,
καὶ οὐτος οὐ πᾶσαν αὐτήν, οὐδὲ ἀμισθί, μέτρια δὲ τῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ μεγάλοις
μισθοῖς· τίσι τούτοις; ὅλην ἡμῶν λήψεται τὴν βίβλον, τὴν ἔχουσαν μὲν τῶν Δη-
μοσθένους λόγων τοὺς ἔξειλεγμένους τέ καὶ λαμπρούς, ἔχουσαν δὲ καὶ τῶν
20 ἄλλων ἄκρων ἐν λόγοις πολλούς καὶ αὐτοὺς καὶ καλούς καὶ μάλα φήτορικούς.
Τοῦ τοίνυν τὰς μὲν πέμπεσθαι σοι τῶν βίβλων, τὰς δ' ἔχεσθαι, αὐτῇ δή τις
αἰτία· σ' οὐ δέ μοι ἀνθ' ὧν λαμβάνεις, πέμπε σπουδῇ τὴν τῶν Ἡθικῶν, ἐκείνων δὴ
Ἡθικῶν, ἀπερ ἐπὶ τῷ βελτίστῳ πάσης ψυχῆς, ή οὐρανία Βασιλείου ἔξεπονήσατο
25 καὶ συνέταξε φρήν, ὧν οὐτέ τι χρῆμα σοφώτερον ἔτερον, οὐτ' ὀνησιμώτερον
οίδα τῷ βίφ φανέν, πολλῶν καὶ ταῦτα ἐν τῷ σύμπαντι χρόνῳ φανέντων. Ἐρεῖς
οἴμαι, ὅτι πάλαι μοι δῶρον τοιαύτην τινὰ βίβλον μέμνησαι δοῦσα, καὶ διαπορή-
σεις πῶς αὐθις ἀρτίως, ὡς μηδὲν εἰληφώς, ἔξαιτω ἔγῳ δ' ὅτι μὲν δέδωκας, οίδα
καὶ λέγω, εἰληφέναι δὲ καὶ ἔχειν, οὐ λέγω· καὶ τοῦτο συμβῆναι ἢ τῷ μηδὲ τὴν
πρώτην διὰ λήθην πεμφθῆναι, ἢ τῷ τῷ πιστευθέντι διακομίζειν, διακομίζειν
30 ἀμεληθῆναι. Ἄλλ ἐγ γε τὸ βιβλίον μὴ παραπολέσθαι, καὶ πάντως γε σωζομένου,
εἴτ' ἐμὸν λογίζοιτο κτῆμα εἴτε σόν, οὐδὲν διοίσει, τοῦ μὴ κοινὴν ἡμῖν είναι τὴν
χρῆσιν αὐτοῦ, κοινὴν δὴ καὶ τὴν ὀφέλειαν τὴν ἀπ' αὐτοῦ.

18

Τῇ Παουλαίνῃ

Ἄφελή σοι τινὰ φῆς εἶναι γράμματα καὶ ἑκδήλως πρεσβυτερικά, ἃ πρὸς ἡμῶν
σοι πέμπεται γράμματα· εἴτ' οὐχ' ιστᾶς ἄχρι τοῦδε τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ καὶ ψῆφον
αὐτοῖς ἐπάγεις, τοῖς οὐδὲν γενναῖον ἔχουσι πρέπουσαν. Οὐ πλήττομαι πρὸς
τὸν λόγον, εἴτουν ψόγον, οὐδὲν εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν ἐμαυτοῦ συνηγορίαν χωρῶ,
5 ἔχόντων ὡς ἡ παρὰ σοῦ ψῆφος βούλεται οὕπω διὰ τοῦτο καὶ τὸ πάντη μεμπτοῖς
εἶναι προσέσται, ἀρετῆς ἔτι περιλειπομένης αὐτοῖς, τῆς καὶ πάντων γραμμάτων
κατ' ἐμὲ ἀρετῆς· εἴη δ' ἀν αὐτῇ ἀμείωτον διαβιβάζειν πρὸς ὃν γράφεται τὸ
τοῦ γράφοντος νόημα. "Ἡ ἔχεις σὺ μεθ' ἡς ἐπικέκληκας ταπεινότητος, καὶ
ἀσάφειαν ἐπικαλεῖν οὶς ἐπικέκληκας, καὶ τὸ νοεῖσθαι μὴ δύνασθαι; οὶς δὲ ταῦτα

22-24 τὴν τῶν Ἡθικῶν – φρήν: cf. Basilius Caesariensis, *Regulae morales*, PG 31, 691-869 et J. Gris-
bomont, Βιβλιοθήκη Ἑλλήνων Πατέρων καὶ Ἑκκλησιαστικῶν συγγραφέων, vol. 53, Athenae
1976, p. 33-131 (CPG 2877) 23-24 οὐρανία – φρήν: cf. Ignat. Diac., *Epistulae*, 34.4 (96 Mango
– Eftihymiadis)

17 ἀμισθεῖ V 21 δ' ἔχεσθαι: δέχεσθαι V 28 καὶ² om. V

18 Epist. 228 Lam. M 209, V 215 ed. Eustr. p. 197-199 (epist. 187), Kugeas, p. 598-599
(epist. 13)